

„NEW YORK TIMES“
BESTSELERIS NR. 1

Geros
mergaitės
nusikaltimų
vadovas

HOLLY JACKSON

baltos lankos

Holly Jackson

Geros mergaitės
nusikaltimų
vadovas

romanas

Iš anglų kalbos vertė Inga Stančikaitė

baltos lankos

Vienas

Pipė žinojo, kur jie gyvena.

Visi Litl Kiltone žinojo.

Jų namai buvo kaip miestelio nuosavas vaiduoklių namas: eidami pro jį žmonės paspausdavo žingsnį, žodžiai jiems burnose išdžiūdavo ir nunykdavo. Spygaujantys vaikai pakeliui iš mokyklos susibūrę ragindavo vienas kitą pribėgus paliesti vartelius.

Bet tame name slėpėsi visai ne vaiduokliai, o trys liūdni žmonės, besistengiantys gyventi savo gyvenimus taip, kaip anksčiau. Jį darkė ne mirgančios šviesos ar nematomų rankų svaidomos kėdės, o tamsiais dažais išpurkšti žodžiai „Padugnių šeima“ ir akmenimis išmuštos kiaurymės languose.

Pipė visad svarstė, kodėl jie nepersikraustė. Žinoma, ir neturėjo – juk nepadarė nieko blogo. Bet ji tiesiog nesuprato, kaip jie įstengė šitaip gyventi.

Pipė žinojo galybę visko: žinojo, kad hipopotomonstroskipedalofobija yra mokslinis ilgų žodžių baimės pavadinimas, žinojo, kad naujagimiai gimsta be kelio girnelių, žinojo, kad pasaulyje yra daugiau kaip keturi tūkstančiai bulvių veislių, ir galėjo atmintinai pacituoti geriausius Platono bei Katono posakius. Bet niekaip nesuvokė, iš kur Singai sėmėsi stiprybės likti. Likti čia, Kiltone, varstomi nesuskaičiuojamų

plačių akių žvilgsnių, lydimi pusbalsiu kuždamų komentarų ir priversti tenkintis trumpais kaimyniškais pašnekesiais apie orą, nebeišsirutuliojančiais į nieką rimtesnį.

O dar žiauriau buvo tai, kad jų namas stovėjo prie pat Litl Kiltono vidurinės mokyklos, kurią lankė tiek Endė Bel, tiek Salas Singas, ir kur po kelių savaitių, kai įnokusi rugpjūčio saulė paners į rugsėjį, paskutiniams metams sugrįš ir Pipė.

Pipė sustojo ir uždėjo ranką ant vartelių – vien tai akimirksniu padarė ją drąsesnę už pusę miestelio vaikų. Ji nužvelgė taką, vedantį prie laukujų durų. Atrodė, kad jis driekiasi vos kelis metrus, bet iš tiesų tarp jos ir durų liepsnojo prasivėrusi praraja. Gali būti, kad jos sumanymas labai prastas – ta mintis buvo šovusi jai į galvą. Ryto saulė kaitriai spigino, džinsų atraukti pakinkliai jau lipniai drėko. Prastas sumanymas arba drąsus sumanymas. Bet juk didingiausi mūsų istorijos protai visad ragindavo rinktis ne saugumą, o drąsą, ir jų žodžiai neblogai apgindavo net ir prasčiausias mintis.

Padais gesindama prarajos liepsnas, Pipė nužingsniavo prie durų ir akimirksniu stabtelėjusi pasitikrinti, ar tikrai nepersigalvojo, triskart pabeldė. Į ją žvelgė neramus jos pačios atspindys: ilgi tamsūs plaukai saulės nušviesintais galiukais, blyškus veidas, neįrudęs net ir po savaitės Pietų Prancūzijoje, ir skvarbios rudai žalios akys, pasirengusios smūgiui.

Terkštelėjo grandinė, spragtelėjo dvigubas užraktas ir durys prasivėrė.

– Taip? – pratarė vaikinai, viena ranka laikydamas duris, o kita susiėmęs už šono. Pipė mirkštelėjo, kad nepasirodytų, jog spokso, bet susitūrėti nepajėgė. Jis buvo toks panašus į Salą, pažįstamą iš žinių pranešimų bei nuotraukų laikraščiuose. Salą, jau nykstantį iš paaugliškos jos atminties. Ravis turėjo

tokius pat kaip brolio susivėlusius, į šoną sušukuotus juodus plaukus, vešlius išlenktus antakius ir ąžuolo medienos spalvos odą.

– Taip? – pakartojo jis.

– Em... – Visada sužibti pasiruošęs Pipės žavesys įsijungė akimirka per vėlai. Smegenyse tuo metu tiesiog virė per daug minčių apie tai, kad jis, kitaip nei Salas, turi tokią pat duobutę smakre kaip ir ji. Be to, po pastarojo jų susitikimo dar labiau išstypo. – Em, atleisk, labas. – Ji nesmagiai mostelėjo ranka ir tučtuoju pasigailėjo.

– Labas?

– Labas, Ravi, – pasisveikino ji ir oficialiai prisitatė: – Aš... Tu manęs nepažįsti... Aš Pipa Fic-Amobi. Prieš tau išeinant mokėmės vienoje mokykloje, aš keleriais metais jaunesnė.

– Gerai...

– Norėjau paklausti, gal skirtum man akimirką savo laiko? Na, gal ir ne akimirką... O žinai, kad akimirka yra viena šimtoji sekundės? Taigi... gal skirtumei man kelias akimirkas pagret?

O varge, štai, kas būna, kai nerimauja arba pasijunta įspeista į kampa, – ima žarstyti beprasmius faktus, kurie labai primena prastus pokštus. Maža to, nerimaujanti Pipė staiga kažkodėl virsta aukštuomenės atstove ir, užmiršusi vidurinę klasę, ima nevykusiai dėtis snobe. Kokio velnio ji taip šneka?

– Ką? – sutriko Ravis.

– Atleisk, nesvarbu, – atsitokėjo Pipė. – Čia atlieku tokį brandos darbą ir...

– Kas tas brandos darbas?

– Tai toks projektas, kurį mokiniai savarankiškai atlieka greta valstybinių egzaminų. Galima rinktis bet kokią temą.

– A, iki to nepriėjau, – atsakė. – Vos gavęs progą mokyklą mečiau.

– Em, na, svarsčiau, gal galėtum duoti interviu mano projektui?

– Apie ką? – Tamsūs antakiai nusileido arčiau akių.

– Na.... apie tai, kas nutiko prieš penkerius metus.

Ravis garsiai iškvėpė, lūpa piktai užsiritė.

– Kam? – paklausė.

– Aš nemanau, kad tavo brolis kaltas, ir pasistengsiu tai įrodyti.

Projekto užrašai – 1 įrašas

Interviu su Raviu Singu numatytas penktadienio popietę (pasiimti paruoštus klausimus).

Perrašyti interviu su Andžela Džonson.

Projekto užrašai skirti aprašyti kliūtims, kurios iškyla atliekant tyrimą, taip pat žymėtis progresą bei galutinės ataskaitos tikslus. Mano užrašai bus kiek kitokie: kaupsiu visą surinktą informaciją, tiek aktualią tyrimui, tiek ir ne, nes kol kas dar nelabai žinau, kokia bus mano galutinė ataskaita ir kas galų gale pasirodys naudinga. Nežinau, ko siekiu. Žiūrėsime, kokia padėtis bus tyrimui pasibaigus ir ką apie jį galėsiu parašyti. (Gal čia bus šioks toks dienoraštis???)

Tikiuosi, kad galutinis mano rašto darbas nebus toks, kokį siūliau poniai Morgan. Tikiuosi, pajėgsiu atskleisti tiesą. Kas nutiko Endei Bel 2012-ųjų balandžio 20-ąją? Ir jei Salilas-Salas Singas, kaip kužda mano instinktai, nekaltas, tai kas tada ją nužudė?

Nemanau, kad man pavyks išaiškinti bylą ir sužinoti, kas nužudė Endę. Aš juk ne policininkė, neturiu prieigos prie tyrimų laboratorijos (savaime aišku), be to, savęs neapgaudinėju. Tačiau tikiuosi, kad mano tyrimas atskleis faktų ir pasakojimų, dėl kurių bus suabejota Salo kalte, ir paaiškės, kad, nutraukusi bylą ir nesikapsčiusi giliau, policija klydo.

Taigi, tikrieji mano tyrimo metodai bus šitokie: bylai artimų žmonių apklausa, pasiužęs kapstymasis socialiniuose tinkluose ir BEPROTIŠKOS spėlionės.

(NERODYTI UŽRAŠŲ PONIAI MORGAN!!!)

Pirmasis projekto žingsnis bus išsiaiškinti, kas nutiko André-
jai Bel, dar žinomai Endės vardu, ir ištirti jos dingimo aplinkybes.
Informaciją rinksiu iš to meto naujienų straipsnių bei policijos
spaudos konferencijų.

(Surašyti šaltinius dabar, kad vėliau nereikėtų!!!)

Nukopijuota iš pirmojo nacionalinio žinių tinklalapio, prane-
šusio apie jos dingimą:

„Gautas pranešimas apie tai, kad praėjusį penktadienį iš savo
namų Litl Kiltone, Bakingamšyre, dingo Andréja Bel, septyniolikos.

Iš namų mergina išvažiavo savo automobiliu, juodu „Peugeot
206“, su savimi turėjo mobilųjį telefoną, bet jokių drabužių. Polici-
jos teigimu, taip dingti jai „visiškai nebūdinga“.

Savaitgalį pareigūnai apieškojo mišką greta šeimos namų.

Andréja, kurią visi vadina Ende, yra baltaodė, 167 centime-
trų ūgio, ilgų šviesių plaukų. Manoma, kad dingimo vakarą vilkėjo
tamsius džinsus ir trumpą mėlyną megztinį.“*

Po visų įvykių, kiek vėliau, išėjusiuose straipsniuose buvo iš-
samiau rašoma apie tai, kada Endė paskutinį kartą matyta gyva ir
kada, kaip manoma, buvo pagrobta.

„Paskutinė Endę Bel gyvą matė jos sesuo Beka 2012 metų ba-
landžio 20 dieną maždaug pusę vienuoliktos vakaro.“**

Antradienį, balandžio 24 dieną, per spaudos konferenciją tai
patvirtino ir policija: „Apsaugos kameros, įrengtos prie „STN Bank“

* www.gbtcn.co.uk/news/uk-england-bucks-54774390 23/04/12.

** www.thebuckinghamshiremail.co.uk/news/crime-4839 26/04/12.

Litl Kiltono Didžiojoje gatvėje, be dvidešimt vienuoliktą nufilmavo, kaip Endės automobilis važiuoja iš namų.“*

Pasak jos tėvų Džeisono ir Donos Belų, Endė „be penkiolikos pirmą turėjo pasiimti juos iš kvietinės vakarienės“. Dukra nepasirodė ir neatsiliepė, tad jie ėmė skambinti jos draugams. Džeisonas Belas „policijai apie dukters dingimą pranešė sekmadienį trečią valandą“.**

Taigi, Endei Bel kažkas nutiko tą naktį tarp be dvidešimt vienuoliktos ir be penkiolikos pirmos.

Manau, čia tinkama vieta įterpti telefoninį interviu su Andžela Džonson.

* www.gbta.co.uk/news/uk-england-bucks-69388473 24/04/12.

** Forbes, Stanley, 2012, „The Real Story of Andie Bell’s Killer“, Kilton Mail, 1/05/12, p. 1–4.

Interviu su Andžela Džonson iš dingusių asmenų skyriaus perraša

Andžela: Klausau.

Pipė: Laba diena, ar čia Andžela Džonson?

Andžela: Taip, tai aš. Ar kalbu su Pipa?

Pipė: Taip, labai ačiū, kad atsakėte į mano elektroninį laišką.

Andžela: Nėra už ką.

Pipė: Ar jūs nieko prieš, jeigu mūsų pokalbį įrašysiu, kad vėliau galėčiau perrašyti ir panaudoti savo projektui?

Andžela: Aha, gali. Atleisk, bet turiu tik dešimt minučių. Taigi, kas tave domina dingusių asmenų skyriuje?

Pipė: Na, pamaniau, gal galėtumėte papasakoti, kas vyksta, kai pranešama apie dingusį žmogų. Koks tai procesas, kokie būna pirmieji policijos žingsniai?

Andžela: Kai paskambinęs telefonu 112 kas nors praneša apie dingusį asmenį, policija pasistengia surinkti kuo daugiau informacijos, kad galėtų numatyti dingusiam asmeniui gresiančią riziką ir imtis atitinkamų veiksmų. Sulaukę skambučio, pareigūnai iš karto pasiteiraus dingusio asmens vardo ir amžiaus, paprašys jį apibūdinti, paklaus, kokius drabužius jis vilkėjo paskutinį kartą, kai buvo pastebėtas, kokiomis aplinkybėmis dingo, ar šitaip dingti jam būdinga, taip pat pasidomės ir apie galimas transporto priemones. Pasitelkę šią informaciją,

pareigūnai nustatys, ar byla yra aukštos, ar žemos, ar vidutinės rizikos.

Pipė: Kokia byla būtų laikoma aukštos rizikos?

Andžela: Kai dingęs asmuo pažeidžiamas dėl amžiaus ar neįgalumo. Jeigu toks elgesys žmogui nebūdingas, gali būti, kad jis tapo nusikaltimo auka – tai taip pat būtų laikoma aukšta rizika.

Pipė: Taigi, jeigu dingęs asmuo yra septyniolikos ir dingti jam nebūdinga, tokia byla būtų laikoma aukštos rizikos?

Andžela: Oi, jei dingo nepilnametis, tada – žinoma.

Pipė: O kaip policija reaguoja į aukštos rizikos bylą?

Andžela: Na, tokiu atveju ten, iš kur asmuo dinga, akimirksniu išsiunčiami pareigūnai. Policija privalo surinkti daugiau informacijos apie dingusįjį, pavyzdžiui, pasidomėti jo draugais ir partneriais, sveikata, taip pat gauti finansinius duomenis, nes asmenį galima susekti jam mėginant išsigryninti pinigų. Be to, pareigūnai paprašys keleto naujų dingusio žmogaus nuotraukų, o aukštos rizikos byloje gali paimti ir DNR pavyzdžių, jeigu jų prireiktų tolesnei teismo ekspertizei. Gavus šeiminių sutikimą, namai bus skrupulingai apieškoti, nes dingusysis gali būti ten pasislėpęs ar slepiamas, taip pat siekiant rasti daugiau užuominų. Tokia yra įprasta procedūra.

Pipė: Vadinas, policija iš karto ieško galimų užuominų ir įkalčių, išduodančių, kad dingęs asmuo tapo nusikaltimo auka?

- Andžela: Žinoma. Jeigu dingimo aplinkybės įtartinos, pareigūnams visad kartojama: „Jei tik abejoji, įtark žmogžudystę.“ Aišku, labai nedidelė dingusių asmenų bylų dalis virsta nužudymo bylomis, bet pareigūnams nurodoma įkalčius pradėti rinkti nuo pat pradžių taip, lyg jau būtų tiriamas nužudymas.
- Pipė: Kas vyksta, jei apieškojus namus nieko reikšmingo nerandama?
- Andžela: Paieška gali būti išplėsta. Pareigūnai gali paprašyti telefono duomenų. Apklausiami draugai, kaimynai ir visi kiti, kas gali turėti naudingos informacijos. Jei dingo jaunuolis, paauglys, nebūtinai apie jo dingimą pranešęs tėvas žinos visus draugus ar pažįstamus. Labai svarbu pasikalbėti su bičiuliais, nes iš jų galima sužinoti ir apie kitus reikšmingus ryšius, na, tarkim, slaptus vaikus ir panašiai. Be to, įprastai būna aptariama ir žiniasklaidos strategija, mat žiniasklaida tokiais atvejais gali labai praversti.
- Pipė: Taigi, jeigu dingtų septyniolikmetė, policija su jos draugais ir vaikinais susisiektų gana anksti?
- Andžela: Taip, žinoma. Apklausiami visi: jeigu dingęs asmuo pabėgo, greičiausiai slepiasi su koku nors artimu žmogumi.
- Pipė: O kada, tirdami dingusio asmens bylą, pareigūnai susitauko su tuo, kad ieško kūno?
- Andžela: Na, laiko prasme tai ne... Oi, Pipa. Turiu bėgti. Atleisk, mane kviečia į susitikimą.
- Pipė: A, gerai, labai ačiū, kad skyrėte laiko.

Andžela: Jei turėsi dar kokių klausimų, brūkštelk elektroninį laišką ir turėdama laiko atrašysiu.

Pipė: Būtinai, dar sykį dėkoju.

Andžela: Viso.

Internetė radau tokią statistiką:

Aštuoniasdešimt procentų dingusių asmenų randama per pirmąsias dvidešimt keturias valandas. Devyniasdešimt septyni procentai randami per pirmąją savaitę. Devyniasdešimt devyni procentai bylų išaiškinama per pirmus metus. Lieka vienas procentas.

Vienas procentas dingusių asmenų nerandami niekada. Bet verta žinoti ir dar vieną skaičių: tik ketvirtadalis procento visų dingusių asmenų bylų baigiasi tragiškai.*

Kurioje iš šių grupių atsiduria Endė Bel? Nuolat svyruoja tarp vieno ir ketvirtadalio procento, šimtosios dalelės vos junta-
mais kvėpsniais vis didėja ir mažėja.

Bet dabar dauguma jau sutinka, kad ji negyva, nors kūno taip niekada ir nerado. Kodėl gi?

Ogi dėl Salo Singo.

* www.findmissingperson.co.uk/stats.

Du

Pipė atitraukė rankas nuo klaviatūros, smiliai pakibo virš raidžių W ir H, nes apačioje staiga pasigirdo sujudimas. Trenksmas, sunkūs žingsniai, grindis brėžiantys nagai ir netramdomas berniukiškas kikenimas. Jai akimirksniu viskas paaiškėjo.

– Džoša! Kodėl šuo apvilktas mano marškiniais? – sududeno Viktoras, jo balsas atsklido iš apačios pro Pipės kilimą.

Pipė purkštelėjusi išsaugojo užrašus ir užvožė kompiuterį. Vos tik tėtis grįždavo iš darbo, namai kasdien imdavo grumėti. Tyliai gyventi jis nemokėjo: jo kuždesį girdėjai kitame kambario gale, kai susiėmęs už kelių imdavo kvatotis, žmonės krūpčiodavo, o jo tipinimas koridoriumi su pilnu glėbiu Kalėdų Senelio dovanų kiekvienais metais Pipę pažadindavo.

Jos patėvis buvo gyva subtilumo priešingybė.

Apačioje Pipė pateko į patį įvykių sūkurį. Džoša lakstė iš kambario į kambarį – iš virtuvės į koridorių, iš ten į svetainę – ir netildamas krizeno.

Jam ant kulnų lipo auksaspalvis retriveris Barnis su ryškiausiais Pipės tėčio marškiniais – margais, akinamai žaliais, kuriuos jis pirkto per pastarąją jų kelionę į Nigeriją. Šuo džiugiai slysciojo poliruotomis ažuolinėmis koridoriaus grindimis ir iš susijaudinimo net švilpė.

Paradą užbaigė beveik dviejų metrų Viktoras su pilku trijų dalių „Hugo Boss“ kostiumu, paknopstomis lekiantis paskui šunį bei berniuką ir sprogdamas pasiutusiu juoku. Nuosavas Amobių „Skūbio Dū“ montažas.

– O dieve, aš ruošiau namų darbus, – šypsodamasi pasiskundė Pipė ir atšoko, kad lekiantis konvojus jos nenuneštų. Barnis stabtelėjo, galva bakstelėjo jai į koją ir nukurnėjęs šoko ant tėčio bei Džošo, sugriuvusių ant sofos.

– Labas, Pipsiuk, – tarė Viktoras ir papplekšnojo sofą šalimais.

– Labas, tėti, tu taip tyliai grįžai, kad nė nežinojau, jog esi namie.

– Oi, Pipe, tu per gudri, kad kartotum pokštus.

Ji klestelėjo šalia, o nuo alsaus Džošo ir tėčio kvėpavimo sofa po ja tino ir vėl traukėsi.

Džošas pasileido raustis kairėje šnervėje ir tėtis stumtelėjo jo ranką.

– Tai kaip praleidot dieną? – pasiteiravo jis ir Džošas prapliupo gyvai pasakoti apie futbolo rungtynes, kuriose šiandien žaidė.

Pipė pasinėrė į apmąstymus – visa tai jau buvo girdėjusi automobilyje, kai atvažiavo pasiimti Džošo iš klubo. Klausėsi tik viena ausimi, nes ją išblaškė pavaduojantis treneris: paklausta, kuris devynmetis jos, ji atsakė esanti Džošo sesuo, ir jis priblokštas nužvelgė jos pieno baltumo odą.

Dabar jau turėtų būti įpratusi prie smalsaujančių žvilgsnių ir pastangų perprasti jų šeimos dinamiką, skaičius bei žodžius, kuriais išrašinėtas jų giminės medis. Akivaizdu, kad milžinas nigerietis yra jos patėvis, o Džoša – netikras brolis. Bet Pipei tie žodžiai ir šaltos techninės detalės nebuvo prie

širdies. Mylimi žmonės – ne matematika: jų nesuskaičiuosi, neatimsi ir nelaikysi per dešimtosios dalies atstumą. Viktoras ir Džoša ne trimis aštuntadaliais jos, ne keturiasdešimčia procentų, jie – Pipės šeima. Jos tėtis ir užknisantis broliukas.

Tikrasis tėtis, vyras, padovanojęs jai Ficų pavardę, žuvo automobilio avarijoje, kai jai tebuvo dešimt mėnesių. Nors Pipė kartais linksėdavo ir šypsodavosi, kai mama klausdavo, ar ji prisimenanti, kaip valydamasis dantis jis niūniuodavo ar kaip juokdavosi iš to, jog antras Pipės ištartas žodis buvo „kakas“, iš tiesų ji jo neprisiminė. Bet kartais prisiminimai skirti ne sau pačiam – kartais prisimeni tam, kad nusišypsotų kitas. Šitaip meluoti leidžiama.

– O kaip tavo projektas, Pipe? – Viktoras atsigręžė į ją ir ėmėsi marškinių, kuriais buvo apvilktas šuo.

– Gerai, – atsakė ji. – Kol kas tik bandau susidaryti bendrą išpūdį ir viską rašausi. Bet ryte buvau pas Ravį Singą.

– Oho, ir?

– Buvo užsiėmęs, bet leido grįžti penktadienį.

– Aš tai neičiau, – įspėjamai burbtelėjo Džošas.

– Tik dėl to, kad esi smerkti greitas pusbernis, vis dar tikintis, kad šviesoforuose gyvena maži žmogeliukai. – Pipė dėbtelėjo į jį. – Singai nepadarė nieko blogo.

Tėtis įsiterpė:

– Džoša, įsivaizduok, jeigu tave visi smerktų dėl to, ką padarė tavo sesuo.

– Pipa daro tik namų darbus.

Tobulai užsimojusi Pipė tvojo pagalve tiesiai Džošui į veidą. Viktoras prispaudė berniukui rankas, kad šis nepultų keršyti, ir ėmė kutenti šonus.

– Kodėl mamos dar nėra? – pasiteiravo Pipė ir paerzino sukaustytą Džošą, makaluodama jam panosėj pūkuota kojine apmauta pėda.

– Žadėjo iš darbo keliauti tiesiai į Įkaušusių mamų knygu klubą, – atsakė tėtis.

– Vadinasi... vakarienei galim valgyti picos? – užsidegė Pipė. Staiga visos kovos buvo pamirštos ir jiedu su Džošu vėl atsidūrė viename batalione. Jis pašoko, įsitvėrė jai į parankę ir maldaujamai pažvelgė į tėtį.

– Žinoma, – atsakė Viktoras ir išsišiepęs paplekšnojo sau per užpakalį. – Kaip kitaip auginsiu šitą grožį?

– Tėti, – suaimanavo Pipė, grauždama save už tai, kad kadaise išmokė jį šitaip kalbėti.